

PENIAZE A BANKOVÉ INŠTITÚCIE

Slovenská republika sa 1. januára 2009 stala krajinou eurozóny, v ktorej bola pôvodná slovenská koruna nahradená spoločnou európskou menou - EURO. Od tohto obdobia sa eurobankovky a euromince stali na území Slovenskej republiky zákonnými platidlami.

Eurové bankovky sú vydávané v siedmich nominálnych hodnotách (5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € a 500 €) a sú rovnaké vo všetkých krajinách eurozóny.

Rozmery: 120 x 62 mm
Farba: sivá
Architektonický štýl:
klasika

Rozmery: 127 x 67 mm
Farba: červená
Architektonický štýl:
románsky sloh

Rozmery: 133 x 72 mm
Farba: modrá
Architektonický štýl:
gotika

Rozmery: 140 x 77 mm
Farba: oranžová
Architektonický štýl:
renesancia

Rozmery: 147 x 82 mm
Farba: zelená
Architektonický štýl:
barok a rokoko

Rozmery: 153 x 82 mm
Farba: žltohnedá
Architektonický štýl:
vek železa a skla

Rozmery: 160 x 82 mm
Farba: purpurová
Architektonický štýl:
moderná architektúra 20. storočia

(Zdroj: www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-bankovky/prva-seria)

V súčasnosti najmä s potrebou dôslednejšej ochrany a so zdokonalením ochranných znakov vydáva Európska centrálna banka nové bankovky. V súčasnosti sú v obehu nové bankovky v nominálnych hodnotách 5 € a 10 €.

Séria „Európa“ - 10 €
 Rozmery: 127 x 67 mm
 Farba: červená
 Architektonický sloh: románsky sloh
 Dátum vydania: 23. september 2014

Séria „Európa“ - 5 €
 Rozmery: 120 x 62 mm
 Farba: sivá
 Architektonický sloh: klasika
 Dátum vydania: 2. máj 2013

(Zdroj: www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-bankovky/druha-seria)

Eurové mince sú vydané v ôsmich nominálnych hodnotách (1 cent, 2 centy, 5 centov, 10 centov, 20 centov, 50 centov, 1 € a 2 €). Motívy mincí sú na jednej strane spoločné pre celú eurozónu, na druhej strane sú typické národné motívy.

2 €

Na minciach hodnoty 1 € a 2 € je zobrazený dvojkriž na trojvrší, ktorý je v štátnom znaku Slovenskej republiky.

1 €

50 centov

Mince v hodnote 10, 20 a 50 centov zobrazujú Bratislavský hrad a štátny znak Slovenskej republiky.

20 centov

10 centov

5 centov

Na minciach hodnoty 1, 2 a 5 centov je tatranský štít Kriváň, symbol zvrchovanosti slovenského národa, a štátny znak Slovenskej republiky.

2 centy

1 cent

(Zdroj: <http://www.ecb.europa.eu/euro/coins/html/sk.sk.html>)

Banky

Na Slovensku pôsobia dva základné typy bánk: **Národná banka Slovenska**, ktorá je centrálnou bankou Slovenskej republiky a **komerčné banky** (resp. slovenské pobočky zahraničných bánk). Služby komerčných bánk môžete využívať aj vy.

V banke si môžete zriadiť **účet** za účelom bezhotovostných/hotovostných platieb či výberov alebo za účelom tvorby úspor. Účet si môžete zriadiť v ktorejkoľvek banke, aká vám vyhovuje podľa služieb a podmienok ich poskytovania. Na stránke www.banky.sk alebo www.finance.sk môžete nájsť jednak zoznam bánk, ako aj porovnanie ich jednotlivých produktov.

Vedenie účtu v banke je spravidla spojené s úhradou poplatku. Okrem štandardných bánk existujú na Slovensku aj **internetové banky**, ktoré ponúkajú vedenie účtu zdarma. Pre konkrétne podmienky si preštudujte podmienky jednotlivých bánk.

Najčastejším produktom, ktorý ponúkajú banky, sú **platobné karty**. Tie sa delia na dve hlavné skupiny, a to na:

- **Debetné** – nimi možno platiť, alebo vyberať financie z bankomatov, pokiaľ je na účte, ku ktorému bola karta vydaná, dostatok peňazí.
- **Kreditné** – týmito kartami môžete nakupovať tovar, alebo služby na úver. K zúčtovaniu prichádza až po určitej bankou stanovenej dobe. Úver sa čerpá prostredníctvom opakujúceho sa úverového limitu, ktorý sa obnovuje automaticky po splatení dlžnej čiastky. Banky si odlišne stanovujú minimálnu výšku splátky úveru a úverový limit.

V prípade, ak ste držiteľom kreditnej karty, vždy dodržiavajte limity a termíny dohodnuté s bankou. V opačnom prípade sa vám môže platba kreditnou kartou veľmi predražiť.

Banky majú rôzne poplatky za **výber hotovosti z bankomatov**; zoznam bankomatov jednotlivých bánk nájdete na internetovej stránke danej banky. Za výber hotovosti z iných bánk zaplatíte spravidla vyšší poplatok. Platobnými kartami môžete platiť aj v zahraničí. Vždy však závisí od konkrétneho obchodníka, či danú kartu akceptuje alebo nie. Platobnými kartami je spravidla možné platiť aj cez internet.

Väčšina bánk ponúka aj služby elektronického bankovníctva (internetbanking, mobil banking).

Peňažné služby

V prípade, ak **nemáte zriadený účet v banke**, môžete na zasielanie a príjem peňazí využívať **služby Slovenskej pošty** (www.posta.sk).

- **Poštový poukaz na účet** slúži na odosielanie platieb na poukázanie sumy **na bankový účet** v akejkoľvek banke na Slovensku. Maximálna suma je 15.000 EUR, takto nie je možné zasielať financie do zahraničia.
- **Poštovým poukazom na adresu** môžete (ako odosielateľ) v rámci Slovenskej republiky zaslať peniaze v hotovosti adresátovi, ktorému budú vyplatené **v hotovosti**. Pri zaslaní peňazí 1. triedou je možné peniaze vyplatiť už v deň podania. Maximálna suma je 15.000 €, takto nie je možné zasielať financie do zahraničia.
- **SIPO** (sústredené inkaso platieb obyvateľstva) je služba, ktorá rieši domáce platby. Prostredníctvom jediného dokladu tak môžete zaplatiť poplatky za vodu, plyn, elektrickú energiu, nájomné, káblové televízie či dokonca splátky úverov. Platba SIPO je možná len v rámci vnútroštátneho platobného styku a je potrebné, aby prijímateľ platby súhlasil s platbou SIPO.
- **Western Union** je najrýchlejší spôsob zasielania a prijímania hotovosti na viac ako 300 000 miestach na celom svete. Peňažnú hotovosť je možné vyplatiť už o niekoľko minút po odoslaní. Túto službu je možné využiť aj na platby v rámci Slovenskej republiky. Pokiaľ prijímate peniaze, tieto vám budú vyplatené v mene euro, bez ohľadu na to, v akej mene boli odoslané.

Pokiaľ **máte zriadený účet v banke**, môžete využiť **internetové platby** či **inú formu bezhotovostných platieb**. Pre konkrétne informácie sa obráťte na vašu banku.